

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Літературознавча славістика й актуальні проблеми слов'янських літератур

Освітня програма Польська мова і література
Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 035 Філологія
035.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “1” вересня 2022 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Літературознавча славістика
Викладач (-і)	к.ф.н., доц. Тереховська Олена Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342)59-61-44
Е-mail викладача	olena.terekhovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи. Консультації проводяться щосереди з 15.05 по 16.25. Можливі консультації у день проведення лекцій чи практичних занять, а також через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
Літературознавча славістика входить до блоку нормативних дисциплін. Ця навчальна дисципліна передбачає вивчення основних тенденцій розвитку слов'янських літератур ХХ-ХХІ ст., особливостей зародження та розвитку постмодернізму у філософії, мистецтві, літературі на прикладах конкретних праць, художніх творів, вивчення теоретичних та естетичних принципів постмодернізму. Літературознавча славістика вивчає специфіку розвитку літературних процесів сучасних слов'янських літератур у компаративному аспекті, послуговуючись новітніми літературознавчими концепціями і методами.	
3. Мета та завдання курсу	
з'ясувати своєрідності розвитку літературних процесів слов'янських національних літератур межі ХХ-ХХІ століть у компаративному аспекті у контексті вивчення закономірностей світового літературного процесу зазначеного періоду, поглибити знання з теорії літератури та вміння аналізувати й інтерпретувати художні твори, послуговуючись сучасними літературознавчими науковими підходами.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основних тенденцій розвитку літератури ХХ-ХХІ ст. загалом та слов'янського літературного простору зокрема, теоретичних та естетичних принципів; - особливостей зародження та розвитку постмодернізму у філософії, мистецтві, літературі на прикладах конкретних праць, творів авторів; - основних літературознавчих термінів, понять, явищ; - авторів (їхніх творів), орієнтація в основних ідеях, темах та проблемах їхньої творчості; - місця письменника у літературному процесі країни, яку митець представляє. <p>Вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати на практиці основну літературознавчу термінологію, особливо пов'язану з літературними явищами ХХ-ХХІ століття; - аналізувати художні твори та літературний процес у їх нерозривному зв'язку, обґрунтовувати свої думки, опираючись на основні методологічні принципи контекстуального та типологічного аналізу; - характеризувати концепцію, визначати проблематику та найважливіші особливості поетики художнього твору, порівнювати твори, що належать до різних національно-культурних традицій, розвивати логічне та критичне мислення; - досліджувати поетику оригінального і перекладного тексту, з'ясувати властивості мови літературного твору, засоби художньої виразності, жанрові різновиди, особливості його 	

<p>образної системи тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлювати власні думки, проводити історико-літературні аналогії, підсумовувати індивідуальними висновками паралельно до існуючих теорій; - формувати здатність працювати індивідуально, в парах, групами. 					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
лекції				12	
семінарські заняття / <u>практичні</u> / лабораторні				18	
самостійна робота				60	
Ознаки курсу					
Семестр		Спеціальність		Курс	Нормативний / вибірковий
I		035 Філологія 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська		перший	Нормативний
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Постмодернізм у літературі ХХ-ХХІ століття: філософсько-естетична основа, характерні риси, представники.	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру
Тема 2. Постмодернізм у чеській літературі.	Лекція/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; 12, 13, 18; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру
Тема 1. Постмодернізм у літературі: генеза, розвиток, ознаки. Специфіка чеського	Практичне заняття/дискусія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; 12, 13, 18; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру

постмодернізму. Роман Мілана Кундери «Нестерпна легкість буття»					
Тема 2. Постмодернізм у чеській літературі. Психологічний роман Богуміла Грабала «Занадто гучна самотність»	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 19; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру
Тема 3. Специфіка польського постмодернізму. Постмодерний код у романі «Бікіні» Я. Вишневського.	Лекція/диску-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 19; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 3. Польський постмодернізм у персоналіях: Творчість Єжи Пільха «Пісні співаючих», «Список перелюбниць»	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 19; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 4. Польський постмодернізм у персоналіях: Творчість О. Токарчук.	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру

Роман «Правік та інші часи» .					
Тема 5. Польський постмодернізм у персоналіях: М. Беньчик «Термінал».	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 4. Постмодернізм у сербській літературі.	Лекція/диску-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 16, 17; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру
Тема 6. Сербський постмодернізм: національна своєрідність, представники. Міф у постмодерністській творчості Мілорада Павича.	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 16, 17; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 7. «Хазарський словник» М. Павича як постмодерністський роман.	Практичне заняття/диск у-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2		Протягом семестру
Тема 5. Специфіка українського постмодернізму, представники. Роман Ю. Андруховича «Московіада»	Лекція/диску-сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру

Тема 8. Український постмодер- нізм у персоналіях: «Дівчинка на кулі» О. Слоньовської як постмодерніс- тський роман.	Практичне заняття/дис- кусія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 6. Своєрідність жанру фентезі в творчості Володимира Єшкілева та Єжи Сапков- ського	Лекція/диску- сія	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14; інтернет-ресурси	2	5	Протягом семестру
Тема 9. Контрольна (тестова) робота за всіма темами лекційних і практичних занять	Контрольна робота	1-19; інтернет- ресурси	2	10	Протягом семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		100 балів			
Вимоги до письмової роботи		Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань			
Практичні заняття		Оцінюються за десятибальною системою			
Умови допуску до підсумкового контролю		Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25 балів			
7. Політика курсу					
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
8. Рекомендована література					
1. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. – К. : ВЦ «Академія». 2005. 288 с. 2. Дзюба-Погребняк О. Перша світова війна в літературах південних слов'ян. – К. : Дух і література. 2014. 496 с. 3. Інтерпретація і надінтерпретація / Умберто Еко, Річард Рорті, Джонатан Куллер, Крістін Брук-Ровз; Пер. з англ. М. Зубрицької / Маятник Фуко. Л., Літопис, 1998. С.635-719. 4. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм. К., 2009.					

5. Наливайко Д. Искусство, направления, течения, стили. К., 1985.
6. Білоног Ю.І. Художня парадигма "автор-читач" у романній творчості Мілорада Павича [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 "Література слов'янських народів" / Білоног Юлія Іванівна ; Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. К., 2011. 20 с.
7. Василишин М. Неореалістична проза в сербській літературі 60-70-х років ХХ століття: дис. канд. філол. наук: 10.01.03 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Л., 2004.
8. Довжок Т. В. Польська повоєнна проза пограниччя: ідентичність, часопростір, катастрофізм [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 / Довжок Тетяна Володимирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2008.
9. Кавушевська Я. В. Поезія Дімчо Дебелянова в контексті болгарського та європейського символізму [Текст] : Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня канд. філол. наук : 10.01.03 / Я.В.Кавушевська ; НАН України, Ін-т літератури ім. Т.Г.Шевченка. Київ, 2005. 19 с.
10. Кияк І. Б. Жанрові особливості фантастики й футурології Станіслава Лема [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 "Література слов'янських народів" / Кияк Ірина Богданівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2011. 21 с. (Чеська література ХХ)
11. Клічак Г.В. Екзистенційна парадигма творів Ладіслава Фукса та Арношта Лустіга [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 "Література слов'янських народів" / Клічак Галина Василівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2010. 20 с.
12. Колошук Н.Г. Табірна проза як літературний феномен ХХ століття (на матеріалі української, російської, білоруської та польської літератур) [Текст] : Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня д-ра філол. наук : 10.01.01, 10.01.03 / Н.Г.Колошук ; НАН України, Ін-т літератури ім. Т.Г.Шевченка. К., 2007. 40 с.
13. Зборовська Н. В. Психоаналіз і літературознавство: Посібник. – К.: «Академвидав», 2003. 392 с.
14. Нич Ришард. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Переклала з польської Олена Галета. Львів: Літопис, 2007. 316 с.
15. Река Д.В. Фемінна філософічність лірики Віслави Шимборської [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 "Література слов'янських народів" / Река Дарина Володимирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2010. 20 с
16. Ткаченко О. М. Жіноча персонифікація Іво Андрича: концептуальні засади та семантичні конфігурації [Текст] : автореферат дис. канд. філол. наук : 10.01.03 / Ткаченко Олена Михайлівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К., 2008. - 19 с.
17. Стельмах Х. М. Творчість Ясмїни Тешанович у контексті жіночого письма [Текст] : Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня канд. філол. наук : 10.01.03 / Х.М.Стельмах ; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Львів, 2004. 18 с. (Югославія).
18. Федець Ю. І. Проза Богуміла Грабала в контексті "празької іронії" [Текст] : Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня канд. філол. наук : 10.01.03 / Ю.І.Федець ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2005. 16 с.
19. Хайдер Тетяна Постмодерні вектори зближення жанрів великої польської прози / Тетяна Хайдер – «Київські полоністичні студії»: т. ХVІІІ. – Матеріали міжнародної конференції «польсько-український бюлетень» – К.: ВПЦ, 2011. С.333-339.
20. Wolecki W. Polowanie na postmodernistów (w Polsce) / W. Wolecki // Teksty drugie. 1993. № 1. S. 7-24.
21. Klejnocki J, Sosnowski J, Chwilowe zawieszenie broni. Warszawa, 1996, S. 106-107.
22. Olejniczak J. Brudne majtki. Fa-art. 1996. № 3. (25). 68 s.
23. Paleczny T. Bunt «nadnormalnych». – Kraków: «Universitas», 1998.
24. Янішевський О.О. Проза Вацлава Гонсьоровського: генеза і структура історичного дискурсу [Текст] : Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня канд. філол. наук : 10.01.03 / О.О.Янішевський ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, Ін-т філології. К., 2005. 19 с.

Інформаційні ресурси

1. Кость С. С. Слов'янські літератури в інтерпретації Карела Запа litstudies.chdu.edu.ua/article/download/85551/81206
2. Лавринович Л.Б. Постмодернізм в українській, польській та російській прозі: типологія образу персонажа esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/.../6083/.../Lavrynovych_dys.p...
3. Палій О. П. Періодизація постмодерного періоду сучасної чеської літератури www.irbis-nbu.gov.ua/cgiirbis_64.exe?
4. Палій О. П. Національні версії слов'янського літературного постмодернізму: чесько-українські паралелі philology.knu.ua/library/zagal/...12_2010/320_329.pdf
5. Богуцька Т. Які ми є? //Критика. 2000. №4. С. 6-9.
6. Вишукана поезія сучасності. Постмодернізм? [електронний ресурс] / режим доступу: [Http://maysterni.com/ukrart/poetskr414.html](http://maysterni.com/ukrart/poetskr414.html)
7. Токарчук О. Правік та інші часи / пер. З пол. І. Пізнюка. 2003. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Tokarchuk_Olha/Pravik_ta_inshi_chasy.pdf
8. Unióowski K. Postmodernistyczny kanon [Електронний ресурс] / К. Unióowski; Орока. – [Цит. 2009, 25 квітня]. – Режим доступу: http://www.opoka.org.pl/biblioteka/I/IC/rec_kanon_postmodern.html

9.

Викладач: к.ф.н., доц. Тереховська О.В.